

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/62/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6924202117
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2025:6924202117.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jaroslava Mikulaja a sudcov JUDr. Jaroslava Galla a JUDr. Klaudie Koskovej, v právnej veci žalobcu: A. A., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom B. XXX/XX, XXX XX C., zastúpený: Mgr. Martin Jankovič, advokát so sídlom advokátskej kancelárie Železničná 257/19, 050 01 Revúca, IČO: 42 312 230, proti žalovanej: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Račianska 71, 813 11 Bratislava IČO: 00166073, o zaplatenie 10.342,41 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 19. marca 2025, č. k.: 8C/42/2024-213, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

Konanie v prvej inštancii

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd rozhodol, že:

„Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 519,66 Eur s 9,50 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 519,66 Eur od 13.02.2024 do zaplatenia a sumu 274,70 Eur titulom príslušenstva pohľadávky, všetko v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšku sa žaloba žalobcu zamietla.

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 % z priznanej sumy v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.“

2. Súd vzal za preukázané, že dňa 10.12.2020 bolo žalobcovi uznesením vyšetrovateľa ÚHCP, Národnej jednotky boja proti nelegálnej migrácii, vznesené obvinenie pre pokračovací zločin obchodovania s ľuďmi; v ten istý deň bol žalobca zadržaný a na návrh prokurátora bol uznesením OS Rimavská Sobota z 12.12.2020 (sp. zn. 15Tp/14/2020) vzatý do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b), c) Trestného poriadku. Sťažnosť žalobcu proti vzatiu do väzby Krajský súd v Banskej Bystrici 30.12.2020 (sp. zn. 4Tpo/77/2020) zamietol; rovnako boli zamietnuté jeho neskoršie žiadosti o prepustenie a sťažnosti (uzn. OS RS z 04.03.2021, sp. zn. 15Tp/14/2020; uzn. KS BB z 18.03.2021, sp. zn. 4Tpo/17/2021; uzn. OS RS z 07.06.2021, sp. zn. 11T/61/2021; uzn. KS BB z 29.06.2021, sp. zn. 5Tos/65/2021). Uznesením OS RS z 02.09.2021 (sp. zn. 11T/61/2021) bol žalobca síce prepustený na slobodu a väzba nahradená dohľadom, no na sťažnosť prokurátora KS BB 28.09.2021 (sp. zn. 5Tos/108/2021) toto rozhodnutie zrušil a žalobcu ponechal vo väzbe. Dňa 11.11.2021 OS RS (sp. zn. 11T/61/2021) žalobcu spod obžaloby oslobodil, lebo nebolo dokázané, že sa stal skutok, a zároveň ho prepustil z väzby; odvolanie okresného prokurátora KS BB 10.01.2023 (sp. zn. 5To/43/2022) zamietol, čím rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 10.01.2023.

3. Žalobca následne 21.08.2023 uplatnil nárok podľa § 15 zákona č. 514/2003 Z. z.; Ministerstvo spravodlivosti SR mu 12.02.2024 čiastočne vyhovel, konštatovalo zásah do jeho práv uznesením o vznesení obvinenia a rozhodnutím o väzbe, ospravedlnilo sa a priznalo mu spolu 5.637,59 EUR (5.055 EUR za 337 dní väzby po 15 EUR/deň, 437,36 EUR za vedenie trestného stíhania mimo väzby a 145,23 EUR za obdobie súbežného trestného stíhania), ktoré uhradilo 27.03.2024. Žalobca sa žalobou domáhal doplatenia 10.342,41 EUR (1.917,41 EUR za nezákonné trestné stíhanie a 8.425 EUR za väzbu

pri sadzbe 40 EUR/deň), ďalej príslušenstva 399,43 EUR ako nákladov na predbežné prerokovanie a úrokov z omeškania.

4. Žalobca tvrdil, že ide o dva samostatné nároky – za väzbu a za nezákonné trestné stíhanie – ktoré sa navzájom nekonzumujú, a že 15 EUR/deň je neprimerane nízka náhrada, keď všeobecná prax mala priznávať 40 EUR/deň, resp. 100 EUR za mesiac nezákonného trestného stíhania; poukazoval aj na dopady do osobnej, rodinnej a spoločenskej sféry a na ochorenie COVID-19 počas väzby.

5. Žalovaná namietala, že ďalšie väzobné uznesenia (zamietnutia sťažností/žiadostí) nepredstavujú samostatné zodpovednostné tituly, že výkon väzby je závažnejším zásahom a konzumuje menej závažný zásah vedením trestného stíhania v tom istom období, že už priznaná suma je primeraná s prihliadnutím na osobu žalobcu (predchádzajúce odsúdenie a ďalšia súbežná trestná vec 15T/112/2022 ukončená odsudzujúcim rozsudkom 13.10.2022), a že úroky z omeškania ani náklady predbežného prerokovania neprislúchajú.

6. Po vykonaní dokazovania (najmä listiny vrátane trestnoprávnych rozhodnutí, vyjadrenia strán, zdravotná dokumentácia a výsluch žalobcu) súd právne posúdil vec podľa § 3, § 4, § 5, § 6, § 8, § 15 až § 18 a § 25 zákona č. 514/2003 Z. z., ako aj podľa § 11, § 13 a § 121 ods. 3 OZ, vychádzajúc z toho, že oslobodenie spod obžaloby zakladalo splnenie podmienok § 8 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z. z. a umožňovalo priznať náhradu za rozhodnutie o väzbe, pričom zodpovednostný titul predstavovalo samotné prvotné rozhodnutie o väzbe; následné zamietnutia sťažností a žiadostí o prepustenie podľa súdu nevytvárali ďalšie autonómne zásahy, hoci ich existenciu bolo možné zohľadniť pri úvahe o výške náhrady. Súd osobitne posúdil podmienku § 8 ods. 6 písm. a) a uzavrel, že žalobca si väzbu „čiastočne zaviniť sám“, keď dôvody kolúznej väzby vyplývali aj z jeho konania (komunikácia so spoluobvineným po vypočutí poškodenej). Zásah do súkromnej sféry uznal, avšak intenzitu nepovažoval – vzhľadom na zistené okolnosti – za takú, aby odôvodnila navýšenie nad sumu poskytnutú žalovanou (15 EUR/deň). Ochorenie COVID-19 mal podľa zdravotnej dokumentácie ľahký priebeh; súd poukázal aj na pandemický kontext a neuznal priame príčinné prepojenie s výkonom väzby ako dôvod na zvýšenie satisfakcie.

7. K nároku za nezákonné trestné stíhanie počas doby väzby sa súd nestotožnil s názorom žalovanej o konzumácii a vyložil, že nároky za trestné stíhanie a za väzbu sú samostatné. Preto žalobcovi priznal za vyňaté obdobie 337 dní trestného stíhania počas väzby náhradu vypočítanú zo sadzby 562,50 EUR za rok, ktorú žalovaná uplatnila pri mimo väzobnom období, t. j. 1,54 EUR za deň, spolu 519,66 EUR. Zároveň súd v ostatných častiach žaloby nevyhovel, keď považoval už poskytnutú náhradu 5.637,59 EUR a priznaných 519,66 EUR za primerané zadostučinenie vzhľadom na osobu žalobcu, dĺžku zásahu, jeho kontext (predchádzajúca podmienka vo veci 4T/23/2018, neskoršia odsudzujúca vec 15T/112/2022) a skutkové zistenia o reálnych následkoch.

8. Úrok z omeškania zo sumy 519,66 EUR od 13.02.2024 do zaplatenia súd priznal s poukazom na novšiu judikatúru dovolacieho súdu, viažucu začiatok omeškania na deň doručenia oznámenia príslušného orgánu o neuspokojení nároku (§ 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z.), a stotožnil sa s argumentáciou žalobcu. Naopak, nárok na náhradu nákladov predbežného prerokovania podľa § 18 ods. 3 druhá veta zákona č. 514/2003 Z. z. považoval za neprípustný v plnom rozsahu; napriek tomu priznal žalobcovi ako „príslušenstvo pohľadávky“ sumu 274,70 EUR, ktorú vypočítal ako odmenu za jeden úkon právnej služby (vypracovanie žiadosti podľa § 15) zo základu tvorenom súčtom už priznanej náhrady v predbežnom prerokovaní (5.637,59 EUR) a novo prisúdenej sumy (519,66 EUR), t. j. z 6.157,25 EUR, vo výške 210,81 EUR, s pripočítaním režijného paušálu 12,52 EUR a DPH 23 % vo výške 51,37 EUR. V prevyšujúcej časti tohto príslušenstva žalobu zamietol.

9. Pri rozhodovaní o trovách konania súd aplikoval § 255 a § 262 CSP a uzavrel, že napriek tomu, že žalobca uspel len zlomkovo, išlo o vec závislú od voľnej úvahy súdu, a preto ho považoval za úspešného v rozsahu prisúdenej sumy; žalovaná tak bola zaviazaná nahradiť trovy konania v 100 % z prisúdenej sumy, s tým, že o ich výške sa malo rozhodnúť samostatným uznesením po právoplatnosti.

10. Zhrnutím, súd prvej inštancie uznal zodpovednosť štátu za zásah do práv žalobcu v dôsledku rozhodnutia o väzbe a vedenia trestného stíhania, no považoval už poskytnutú satisfakciu zo strany žalovanej za primeranú s výnimkou doplatenia 519,66 EUR za obdobie trestného stíhania prekryvajúce sa s väzbu a priznal z tejto sumy úrok z omeškania; ďalšie nároky, vrátane požadovanej vyššej sadzby za deň väzby a širšieho príslušenstva, zamietol.

Odvolať žalobcu

11. Proti rozsudku sa odvolal žalobca v celom rozsahu. Ako odvolacie dôvody uviedol porušenie práva na spravodlivý proces nesprávnym procesným postupom (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP), nesprávne skutkové zistenia (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) a nesprávne právne posúdenie veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

12. Žalobca namietal, že rozhodnutie bolo nepredvídateľné a nepreskúmateľné, keďže súd prvej inštancie sa nevysporiadal s kľúčovou judikatúrou, na ktorú žalobca poukazoval, ani s jeho podstatnými argumentmi k výške nemajetkovej ujmy podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. Tvrdil, že absentovalo riadne vysvetlenie, prečo súd prevzal sadzby použité žalovanou v predbežnom prerokovaní (15 EUR za deň väzby; 562,50 EUR za rok trestného stíhania) a prečo neaplikoval, resp. neodlíšil iné v praxi používané kritériá a sumy. Na podporu procesných výhrad citoval judikatúru NS SR a ÚS SR k požiadavke presvedčivého a úplného odôvodnenia a k predvídateľnosti rozhodnutí (okrem iného sp. zn. 6 Cdo 155/2017; 8 Cdo 152/2018; 5 Cdo 57/2019; 4 Cdo 120/2019; R 2/2016; I. ÚS 236/06), pričom tvrdil, že nedostatky odôvodnenia dosiahli intenzitu zásahu do práva na spravodlivý proces.

13. Vo veci skutkových zistení žalobca vytýkal, že súd dezinterpretoval alebo opomenul okolnosti svedčiace o výraznej intenzite zásahu. Žalobca pred týmto konaním nebol nikdy obmedzený na osobnej slobode; čelil vysokej trestnej sadzbe (za § 179 ods. 3 TZ 7 až 12 rokov) a po podaní obžaloby aj sprísneniu pre súbeh so zločinom podľa § 201 ods. 1 TZ (s dopadom podľa § 37 písm. h) a § 38 ods. 4 TZ); bol držaný 6 mesiacov v kolúznei väzbe, považovanej za najprísnejší druh, so zadržiavaním korešpondencie; bol umiestnený do cely so spoluväzňom odsúdeným za vraždu; počas väzby ochorel na COVID-19; v malom meste niesol stigma „pedofila“, ktorá zasiahla jeho každodenný život (vrátane odmietania obsluhy v obchodoch); bol dlhodobo odlúčený od matky a starej matky, s ktorými žil v spoločnej domácnosti; vo väzbe prežil Vianoce, Veľkú noc aj svoje 36. narodeniny. Tvrdil, že súd tieto faktory nevzal do úvahy alebo ich bez presvedčivých dôvodov bagatelizoval, a tým podhodnotil intenzitu ujmy.

14. V právnej rovine žalobca namietal, že súd nesprávne posúdil § 17 zákona č. 514/2003 Z. z., najmä demonštratívne kritériá odseku 3, a neopodstatnene konštatoval „čiastočné zavinenie“ väzby podľa § 8 ods. 6 písm. a) cit. zákona. Zdôraznil, že pojem „čiastočne“ zákon nepoznal; buď si poškodený väzbu zavinil, alebo nie. Dodal, že otázka zavinenia nebola medzi stranami sporná, keď žalovaná už v predbežnom prerokovaní nárok uznala a poskytla satisfakciu; súd navyše vychádzal len z izolovaného konštatovania v uznesení o väzbe, bez prejudiciálneho a preskúmateľného posúdenia skutkového základu.

15. K výške náhrady za väzbu žalobca zdôraznil, že žiadal primerané minimum 40 EUR za deň. Opieral sa o historické vodidlo bývalého § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. (minimálne 1/30 priemernej mzdy za každý deň pozbavenia slobody), z ktorého pre roky 2019 a 2020 vyplývali sadzby 36,40 EUR a 37,77 EUR za deň. Dodal, že aj česká judikatúra (NS ČR sp. zn. 30 Cdo 2357/2010 a 30 Cdo 914/2011) akceptovala orientačné rozpätie 500–1 500 Kč (cca 20–60 EUR) za deň väzby, pričom prvé dni väzby majú byť hodnotené vyššie; poukázal aj na aktuálny inflačný vývoj a na to, že samotné priemerné denné náklady štátu na väznenú osobu (uvádzané ako cca 64,54 EUR) násobne prevyšovali žalovanou priznaných 15 EUR za deň. Tvrdil, že súd sa s týmito argumentmi nevysporiadal a bez ďalšieho prevzal 15 EUR/deň.

16. K náhrade za nezákonné trestné stíhanie žalobca namietal, že súd neaplikoval zodpovedajúcu „mesačnú“ sadzbu, hoci v judikatúre sa ustálilo priznávanie aspoň 100 EUR za každý mesiac trvania trestného stíhania (s odkazmi na rozhodnutia KS BB a NS SR, napr. 12Co/271/2018; 14Co/433/2015; 16Co/85/2022; 17Co/22/2022; 4Cdo/125/2019), a nezhodnotil, že žalobca bol napokon oslobodený, lebo „nebolo preukázané, že sa skutok stal“, čo malo zvyšovať intenzitu zásahu.

17. Na podporu primeranosti požadovanej sadzby 40 EUR/deň žalobca poukázal na rozsudok NS SR sp. zn. 5Cdo/111/2023 zo dňa 27. 06. 2024, kde bola suma 40 EUR/deň potvrdená ako primeraná; ďalej na 7Cdo/263/2020 (celkovo 15 000 EUR, z toho vysoká denná sadzba pri kratšej väzbe) a 8Cdo/191/2020 (k úrokom z omeškania). Zdôraznil, že nežiada „horibilnú“ čiastku a jeho požiadavka je konzistentná s trendom vnútroštátnej aj českej judikatúry i s princípmi vyjadrenými v nálezoch ÚS ČR (napr. II. ÚS 417/21; III. ÚS 3271/20) a rozhodnutí ESLP (poukaz na Cviková v. Slovensko zo dňa 13. 06. 2024), ktoré akcentovali, že satisfakcia nesmie byť len symbolická.

18. Pokiaľ ide o ďalšie právne závery súdu prvej inštancie, žalobca naopak súhlasil s tým, že doba väzby nekonzumovala nárok na náhradu za nezákonné trestné stíhanie (samostatné nároky), ako aj s priznaním úrokov z omeškania a časti príslušenstva (trovy spojené s uplatnením pohľadávky).

19. V petite žalobca navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok tak, že žalovanú zaviazal zaplatiť zvyšok nemajetkovej ujmy 9 822,75 EUR spolu s úrokom z omeškania 9,5 % ročne zo sumy 9 822,75 EUR od 13. 02. 2024 do zaplatenia, ďalej zvyšok príslušenstva 124,73 EUR, to všetko do 15 dní od právoplatnosti rozsudku, a aby priznal žalobcovi náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie aj odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Alternatívne žiadal napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie, pričom si uplatnil aj náhradu trov odvolacieho konania. Odvolanie žalovaná

20. Žalovaná podala odvolanie proti rozsudku v časti výroku, ktorým bola zaviazaná zaplatiť žalobcovi 519,66 EUR s 9,50 % ročným úrokom z omeškania od 13.02.2024 do zaplataenia a príslušenstvo pohľadávky 274,70 EUR, ako aj v časti výroku o náhrade trov konania priznaných žalobcovi v rozsahu 100 % z priznanej sumy. Odvolanie opiera o dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP, t. j. o porušenie práva na spravodlivý proces nesprávnym procesným postupom, o nesprávne skutkové zistenia a o nesprávne právne posúdenie veci.

21. Vo veci samej žalovaná namieta, že súd prvej inštancie nesprávne priznal žalobcovi ďalšiu náhradu nemajetkovej ujmy za obdobie 337 dní, počas ktorých bol žalobca vo väzbe, a súčasne prebiehalo trestné stíhanie. Podľa žalovanej ide o neprípustnú duplicitu, keďže výkon väzby predstavuje kvalitatívne intenzívnejší zásah do osobnostných práv, ktorý absorbuje (konzumuje) účinky samotného vedenia trestného stíhania v tom istom čase. Z odôvodnenia rozsudku navyše vyplýva, že žalobca opisoval rovnaké následky pri väzbe aj pri trestnom stíhaní, a súd ich aj tak zohľadnil dvakrát. Tým došiel k nesprávnym skutkovým záverom a k nesprávnemu právnemu posúdeniu; správny postup mal spočívať v oddelenom posúdení následkov väzby a stíhania s vylúčením prekryvu (porovnatelne so závermi KS Bratislava, sp. zn. 7Co/65/2017).

22. Žalovaná ďalej napáda priznanie úroku z omeškania od 13.02.2024. Tvrdí, že povinnosť plniť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe konštitutívneho rozhodnutia súdu a dlžník sa môže dostať do omeškania až po márnom uplynutí súdom určenej lehoty na plnenie. Priznať úrok odo dňa ukončenia predbežného prerokovania je preto predčasné a právne neudržateľné, o to viac, že žalovaná už v tomto štádiu poskytla žalobcovi peňažnú aj nepeňažnú satisfakciu. Súd sa s týmito podstatnými námietkami podľa žalovanej vôbec nevysporiadal, čím založil aj vadu odôvodnenia a porušenie práva žalovanej na spravodlivý proces.

23. V ďalšom žalovaná brojí proti priznaniu 274,70 EUR ako „príslušenstva pohľadávky“ titulom nákladov na predbežné prerokovanie nároku. Podľa žalovanej ide o priame obchádzanie § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., ktorý explicitne vylučuje z náhrady škody náklady spojené s predbežným prerokovaním. Aplikácia § 121 ods. 3 OZ (lex generalis) je vylúčená existenciou lex specialis v zákone č. 514/2003 Z. z. Záver súdu, ktorý sa oprel o rozhodnutie R 26/2000 (2Cdo/7/99), je podľa žalovanej nepoužiteľný, keďže toto rozhodnutie vychádzalo zo skoršej právnej úpravy (zákon č. 58/1969 Zb.), ktorá zákaz neobsahovala; po prijatí zákona č. 514/2003 Z. z. je právny rámec odlišný a súdna prax (napr. KS Banská Bystrica, sp. zn. 12Co/32/2022) výslovne konštatuje nepriznateľnosť týchto nákladov. Žalobca nepreukázal ani reálne vynaloženie tvrdených nákladov (úhradu odmeny) a súd priznal aj DPH vo výške 23 % bez overenia časových a vecných predpokladov jej vzniku, hoci bez úhrady klientom nemohlo dôjsť k odvodu DPH zo strany právneho zástupcu; absentuje teda samotný majetkový úbytok, ktorý by mohol byť predmetom náhrady.

24. Osobitnú časť odvolania žalovaná venuje výroku o trovách konania. Namieta, že súd priznal žalobcovi 100 % trov „z priznanej sumy“, hoci žalobca mal vo veci iba čiastočný úspech a zásada úspechu podľa § 255 CSP vyžaduje pomerné rozdelenie. Pri porovnaní žalobného petitu (10 342,41 EUR + 399,43 EUR) s priznaním (519,66 EUR + 274,70 EUR) vyplýva, že žalobca uspel len v zanedbateľnej časti, a po započítaní úspechu/neúspechu strán vychádza výrazná prevaha úspechu žalovanej. Argument, že výška náhrady nemajetkovej ujmy závisí od úvahy súdu, podľa žalovanej neodôvodňuje úplné odignorovanie zásady úspechu ani v časti príslušenstva; výsledkom mal byť pomerný výrok o trovách (alebo ich nepriznanie obom stranám), nie 100 % náhrady trov v prospech žalobcu.

25. Žalovaná zároveň poukazuje na nedostatky odôvodnenia napadnutého rozsudku, ktoré podľa nej dosahujú intenzitu porušenia práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP). Súd sa nevysporiadal s argumentmi o duplicite a konzumácii účinkov väzby, s nemožnosťou priznať úrok pred vznikom povinnosti plniť, s výslovným zákonným zákazom úhrady nákladov predbežného prerokovania, s nepreukázaním vzniku škody (vrátane DPH), ani s námietkou neúčelnosti a duplicity úkonov. Takéto opomenutia robia rozhodnutie v napadnutých častiach nepreskúmateľným.

26. Z uvedených dôvodov žalovaná navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v odvolaní napadnutom rozsahu zmenil tak, že žalobu zamietne a žalovanej prizná náhradu trov konania v celom rozsahu; alternatívne, aby rozsudok v tejto časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Vyjadrenie žalobcu k odvolaniu žalovanej

27. K odvolaniu žalovanej podal vecné vyjadrenie žalobca, v ktorom sa v plnom rozsahu stotožňuje s výrokom I. napadnutého rozsudku (priznaná istina 519,66 EUR, úrok z omeškania a príslušenstvo 274,70 EUR) i s jeho odôvodnením a navrhuje jeho potvrdenie; súčasne trvá na svojom vlastnom odvolaní smerujúcom k zvýšeniu náhrady (výrok II.).

28. K námietke žalovanej, že nemožno priznať náhradu nemajetkovej ujmy za dobu trestného stíhania aj počas dní, keď žalobca vykonával väzbu, žalobca uviedol, že ide o dva samostatné a na sebe nezávislé nároky, ktoré sa vzájomne nekonzumujú. Nie každé trestné stíhanie sa realizuje väzbou a aj počas väzby trestné stíhanie prebieha, plynie čas a pretrvávajú zásahy do osobnej sféry (stigmatizácia, neistota z výsledku konania, dopady do rodinného a spoločenského života). Prvoinštančný súd preto správne vyhodnotil, že náhrada za väzbu a náhrada za nezákonné trestné stíhanie koexistujú a majú byť posudzované oddelene.

29. Vo vzťahu k priznaniu nákladov spojených s predbežným prerokovaním nároku (§ 15 zákona č. 514/2003 Z. z.) žalobca namietol, že nejde o trovy konania v zmysle § 18 ods. 3 cit. zákona, ale o príslušenstvo hlavnej pohľadávky podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Predbežné prerokovanie je zákonom stanovená podmienka prípustnosti žaloby (*conditio sine qua non*); výdavky potrebné na jej splnenie sú preto účelne vynaložené na uplatnenie pohľadávky. V posudzovanom prípade išlo o právne i skutkovo komplexný, kombinovaný nárok, spracovaný na 21 stranách; žalovaný je orgán verejnej moci s odbornou prevahou, pričom kvalifikovaná žiadosť viedla už v mimosúdnej fáze k čiastočnému plneniu bez potreby odstraňovania väd. Námietku žalovanej, že žalobca údajne náklady svojmu zástupcovi neuhradil, označil žalobca za neprípustnú novotu uplatnenú až v odvolaní; zároveň ide o procesný nárok, ktorý sa – podobne ako trovy zastúpenia – neviaže na preukázanie predchádzajúcej úhrady klientom. K priznanej DPH uviedol, že platiteľovi dane sa priznáva odmena vrátane DPH a pri zmene sadzby sa použije sadzba účinná v deň vzniku daňovej povinnosti; pri rozhodovaní po 1. 1. 2025 je preto správna sadzba 23 %.

30. K úrokom z omeškania žalobca poukázal na ustálenú judikatúru, podľa ktorej omeškanie štátu s náhradou nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. vzniká márnym uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie, prípadne skorším oznámením, že nárok neuspokojí; nejde o omeškanie až po právoplatnom priznaní súdom. Úroky plnia kompenzačnú a motivačno-preventívnu funkciu a zabezpečujú plnú satisfakciu s ohľadom na časový odstup. Skutočnosť, že žalovaný v predbežnom prerokovaní poskytol čiastočné plnenie, nevylučuje omeškanie k neuspokojenej časti; opačný výklad by umožňoval vyhýbanie sa úrokom bagateľnými platbami.

31. K výroku o trovách konania žalobca uviedol, že v konaniach, kde výška plnenia závisí od voľnej úvahy súdu (nemajetková ujma), nemožno mechanicky vyvodzovať čiastočný procesný neúspech len porovnaním petitu a priznaného plnenia. Príslušenstvo v podobe nákladov spojených s predbežným prerokovaním sa odvíja od priznanej istiny, ktorú určuje súd diskrečne; priznanie náhrady trov z priznanej sumy v rozsahu 100 % je preto primerané a v súlade so zásadou spravodlivosti.

32. Z týchto dôvodov žalobca navrhol, aby odvolací súd odvolanie žalovanej ako nedôvodné zamietol a vo výroku I. napadnutý rozsudok potvrdil; zároveň žiada vyhovieť jeho odvolaniu smerujúcemu k zmene výroku II. podľa jeho odvolacieho návrhu.

Právne posúdenie odvolacím súdom

33. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379, § 380 ods. 1, 2 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP uznesenie okresného súdu podľa § 389 ods. 1 písm. b) a písm. c) CSP zrušil a vec podľa ust. § 391 ods. CSP vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

34. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu oboch podaných odvolaní, pričom dokazovanie nedoplňal, keďže rozhodnutie záviselo od posúdenia, či boli v konaní splnené niektoré z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 CSP. Predmetom prieskumu bola najmä otázka preskúmateľnosti a zákonnosti úvah súdu prvej inštancie pri určovaní výšky primeraného peňažného zadostučinenia podľa § 17 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci.

35. K odvolaniu žalobcu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy vychádzal takmer výlučne zo súm, ktoré žalovaná uznala v rámci predbežného prerokovania nároku (15 EUR za deň väzby a 562,50 EUR za rok trestného stíhania, resp. pomerná časť), pričom tieto prevzal bez akéhokoľvek konkrétneho zdôvodnenia, bez odkazu na ustálenú prax a predovšetkým bez toho, aby individuálne zhodnotil konkrétne okolnosti prípadu. Súd sa nevysporiadal s celým radom faktorov, ktoré podľa § 17 ods. 3 cit. zákona musí zohľadniť, ako boli povaha a závažnosť zásahu do práv žalobcu, jeho „prvoväzobnosť“, dĺžka kolúznej väzby a jej prísny režim, zásah do rodinného a spoločenského života, reputačný dopad v prostredí malého mesta, hrozba vysokej trestnej sadzby, rozšírenie obžaloby, zdravotné komplikácie počas väzby, ako aj odlúčenie od blízkych počas sviatkov a narodenín. Súd s týmito okolnosťami vôbec, resp. dostatočne nevysporiadal, dospel k rozhodnutiu, ktoré je nepreskúmateľné a nepredvídateľné.

36. Neobstojí ani odôvodnenie súdu prvej inštancie, že takto určené sumy sú v súlade s „rozhodovacou praxou“. Ak účastník poukazuje na konkrétne judikatúry najvyšších súdnych autorít, ktoré priznávajú za väzbu a trestné stíhanie vyššie náhrady, je povinnosťou súdu buď na tieto rozhodnutia reagovať a

vysvetliť, prečo ich nepovažuje za aplikovateľné, alebo ich v primeranej miere zohľadniť. V opačnom prípade je rozhodnutie nepresvedčivé a vnútorne rozporné.

37. Nad rámec toho súd prvej inštancie do odôvodnenia vložil poznámku o „čiasťoch zavinení“ väzby zo strany žalobcu. Takýto pojem však zákon vôbec nepozná. Podľa § 8 ods. 6 písm. a) zákona o zodpovednosti za škodu buď ide o prípady, keď si poškodený väzbu spôsobil sám, alebo nejde. Ak by si väzbu spôsobil sám, potom nie je dôvod na priznanie akejkoľvek náhrady, ani čiastočnej. A platí to aj naopak, ak už raz súd zistí, že sú dôvody na priznanie náhrady, čo nebolo sporne, potom výšku nemôže korigovať uvedeným a nedefinovaným pojmom. Žiadna medzi kategória „čiasťoch“ neexistuje. Navyše táto otázka ani nebola medzi stranami sporná, keď žalovaná sama v predbežnom prerokovaní nárok na náhradu väzby uznala. Aj v tomto smere tak súd prvej inštancie postavil rozhodnutie na úvahe, ktorá nemá oporu v zákone a pôsobí prekvapivo.

38. Súd prvej inštancie sa tiež nevysporiadal s argumentáciou žalobcu, ktorý poukazoval na historické „minimum“ podľa 1/30 priemernej mzdy, na infláciu či na osobitnú intenzitu prvých dní väzby. Hoci súd nebol povinný tieto úvahy automaticky prevziať, bol povinný vysvetliť, prečo ich nepovažuje za relevantné. Keďže sa s nimi vôbec nezaoberal, porušil svoju povinnosť vypořadať sa s nosnými argumentmi účastníka.

39. Odvolací súd preto uzatvára, že napadnutý rozsudok v rozhodujúcej časti trpí vadami odôvodnenia, ktoré bránia jeho preskúmateľnosti, a že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil vec tým, že nevykonal individualizované zhodnotenie podľa § 17 ods. 3 cit. zákona. Z tohto dôvodu bolo odvolaniu žalobcu potrebné vyhovieť, rozsudok v napadnutých výrokoch zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie.

40. Žalobca oprávnené namietal, že OS neindividualizoval úvahy pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy podľa § 17 ods. 3 zákona o zodpovednosti za škodu. OS prevzal čiastky priznané žalovanou v predbežnom prerokovaní (15 EUR za deň väzby; 562,50 EUR za rok trestného stíhania, resp. pomernej časti), označil ich za „súladne s rozhodovacou praxou“, avšak bez citácie konkrétnej praxe, bez porovnania a bez väzby na konkrétne zistené okolnosti prípadu (druh a dĺžka väzby, „prvoväzobnosť“, intenzita zásahu do rodinného života, reputačný dopad v malom meste, hrozba výmery trestu a rozšírenie obžaloby, zdravotné dopady počas väzby, prežívanie sviatkov a narodenín vo výkone väzby atď.). Takýto postup nespĺňa ústavne vyžadovanú kvalitu dôvodov: chýba vysvetlenie prečo práve zvolené sumy zodpovedajú kritériám § 17 ods. 3 a všeobecnej predstave spravodlivosti a slušnosti.

41. Odvolací súd preto uzatvára, že je naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP (nedostatok preskúmateľných dôvodov v rozhodujúcej otázke). Ide o vadu, ktorá bráni riadnemu odvolaciemu prieskumu samotnej kvantifikácie.

42. Nedostatok dôvodov pri sume 15 EUR/deň väzby a 562,50 EUR/rok trestného stíhania viedol aj k nesprávnemu právnomu posúdeniu: OS síce identifikoval správnu normu (§ 17 ods. 3), no neaplikoval ju individualizovane. Peňažná satisfakcia má byť citeľná, nie symbolická; jej výška musí korešpondovať s intenzitou zásahu v konkrétnom prípade. Pokiaľ OS reálne nezhodnotil špecifika veci (kolúzna väzba – najprísnejší režim; stigmatizačný dopad kvalifikácie skutku; reálna hrozba vysokej sadzby; dĺžka; prvoväzobnosť; praktické obmedzenia komunikácie a kontaktov atď.), ide aj o nesprávne právne posúdenie.

43. Zároveň, ak žalobca poukazoval na rozhodovaciu prax (vrátane novších rozhodnutí NS SR s dennými sadzbami pre väzbu zásadne vyššími než 15 EUR a odlišným prístupom k roku stíhania), bol OS povinný buď racionálne vysvetliť odchýlku, alebo túto prax primerane reflektovať. Absencia takého vyrovnania sa s judikatúrou je ďalším dôvodom neakceptovateľnosti napadnutej kvantifikácie.

44. Pokiaľ ide o odvolanie žalovanej, jej námietka, že nárok na náhradu za nezákonné trestné stíhanie je počas väzby „konzumovaný“ nárokom za väzbu, nemôže obstáť. Zákon o zodpovednosti za škodu žiadnu takú absorpciu nepozná. Ide o dva samostatné nároky, ktoré chránia odlišné záujmy a môžu existovať súbežne. Úlohou súdu je iba zabezpečiť, aby pri kvantifikácii nedošlo k duplicitnému zohľadneniu totožných následkov. Námietka, že vážnejší zásah (väzba) „konzumuje“ menej závažný (samotné stíhanie) v rovnakom období, sa nezakladá na zákone. Zákon o zodpovednosti za škodu takúto absorpciu nepozná. Nároky za väzbu a za trestné stíhanie majú odlišný predmet a chránené záujmy a po právnej stránke ide o samostatné tituly. Je však povinnosťou súdu pri kvantifikácii dbať, aby nedochádzalo k duplicitnému peňažnému zohľadneniu tých istých čiastkových následkov. Inými slovami: OS musí zreteľne vysvetliť, ktoré konkrétne dopady kompenzuje pod titulom väzby a ktoré pod titulom samotného stíhania, a dbať, aby tieto dopady neboli „počítané dvakrát“. Samotná existencia súbehu titulov nie je chybou; chybou by bolo duplicitné premietnutie tých istých následkov do peňažnej sumy.

45. Rovnako nie je dôvodná ani námietka žalovanej proti priznaniu úroku z omeškania. Novšia a ustálená judikatúra najvyšších súdnych autorít jednoznačne vychádza z toho, že štát sa dostáva

do omeškania s plnením náhrady nemajetkovej ujmy už márnym uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie alebo skorším oznámením, že nárok nebude uspokojený. Úroky z omeškania sú integrálnou súčasťou spravodlivého odškodnenia a ich účelom je eliminovať časový aspekt zásahu. Čiastočné plnenie v predbežnej fáze nevylučuje omeškanie v zostávajúcej časti.

46. Žalovaná zotrváva na názore, že úrok z omeškania neprislúcha, resp. až od právoplatného rozhodnutia. Tento názor je v rozpore s novšou ustálenou judikatúrou najvyšších súdnych autorít, podľa ktorej pri nárokoch podľa zákona o zodpovednosti za škodu vzniká omeškanie márnym uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie (§ 16 ods. 4 v účinnom znení), resp. skorším oznámením, že nárok nebude uspokojený; čiastočné mimosúdne plnenie nevylučuje omeškanie v zvyšnej časti. Tento právny názor odvolací súd preberá a ukladá OS, aby ho v novom rozhodnutí rešpektoval, pričom si dá pozor na správne určenie dies a quo podľa obsahu spisu a na správnu sadzbu.

47. Ani námietka žalovanej proti priznaniu nákladov na predbežné prerokovanie nároku nemá oporu v zákone. § 18 ods. 3 zákona o zodpovednosti za škodu len vylučuje ich zahrnutie medzi trovy konania, avšak nebráni ich posúdeniu ako príslušenstva hlavnej pohľadávky podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Predbežné prerokovanie je zákonnou podmienkou prípustnosti žaloby, a preto výdavky účelne vynaložené na splnenie tejto podmienky sú nevyhnutnými nákladmi na uplatnenie pohľadávky. V danej veci išlo o skutkovo a právne zložitý nárok, pri ktorom právna asistencia bola primeraná a viedla aj k čiastočnému mimosúdnu uspokojeniu. Priznanie DPH k týmto nákladom je rovnako namieste, ak zástupca žalobcu je platiteľom dane, pričom pri určení sadzby treba vychádzať zo zákonom určeného okamihu vzniku daňovej povinnosti. Argument žalovanej o tom, že žalobca tieto náklady reálne neuhradil, je irelevantný, keďže ide o procesný nárok na náhradu trov právneho zastúpenia, pri ktorom predchádzajúca úhrada klientom nie je podmienkou priznania.

48. Argument žalovanej, že § 18 ods. 3 zákona o zodpovednosti za škodu vylučuje priznanie týchto nákladov, je nepresný. Uvedené ustanovenie výslovne stanoví, že náklady na predbežné prerokovanie nie sú súčasťou trov konania. To však nevylučuje ich posúdenie ako príslušenstva pohľadávky podľa § 121 ods. 3 OZ, teda nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v mimosúdnej fáze, ak sú účelné vzhľadom na povahu a komplexnosť nároku a reálne smerujú k mimosúdnu usporiadaniu (čo je cieľom predbežného prerokovania). Tento výklad zodpovedá dlhodobej odvolacej praxi a rešpektuje aj § 25 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu (subsidiárne použitie OZ tam, kde lex specialis neobsahuje vlastnú úpravu).

49. V tejto otázke súd prvej inštancie znovu posúdi účelnosť a nevyhnutnosť právnej služby pri predbežnom prerokovaní (s prihliadnutím na právnu a skutkovú náročnosť prípadu, postavenie strán a výsledok mimosúdnej fázy). Ak je zástupca žalobcu platiteľom DPH, prizná odmenu vrátane DPH; pri sadzbe DPH rešpektuje všeobecné pravidlá o okamihu vzniku daňovej povinnosti a vysvetlí zvolený prístup (v tejto veci prichádza do úvahy priznať DPH vo výške podľa právneho stavu v čase, ktorý je rozhodujúci pre vznik daňovej povinnosti k danej právnej službe; OS to jasne odôvodní).

50. Námietka žalovanej, podľa ktorej žalobca „nepreukázal úbytok na majetku“ z titulu nákladov predbežného prerokovania, bola vznesená až v odvolaní; ide o novotu podľa § 366 CSP, na ktorú sa neprihliada. Navyše, ani vecne nejde o hmotnoprávnu „škodu“ v zmysle úbytku majetku, ale o procesný nárok na príslušenstvo pohľadávky (viď nižšie).

51. Konečne, ani výhrady žalovanej k výroku o trovách konania nemožno považovať za dôvodné. V konaniach, kde výška priznanej náhrady závisí od voľnej úvahy súdu, nemožno úspech v spore posudzovať mechanickým porovnaním žalovanej a priznanej sumy. Ak súd priznal žalobcovi základný nárok, môže byť považovaný za procesne úspešného aj vtedy, ak výšku určil súd podľa svojej diskrečnej právomoci.

52. Zo všetkých uvedených dôvodov odvolací súd rozhodol tak, že na odvolanie žalobcu rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Pri novom rozhodovaní je súd prvej inštancie viazaný právnymi názormi odvolacieho súdu, najmä povinnosťou individualizovane a preskúmateľne odôvodniť výšku priznanej nemajetkovej ujmy, jasne rozlíšiť dopady väzby a trestného stíhania, rozhodnúť o úroku z omeškania v súlade s ustálenou judikatúrou, posúdiť účelnosť a rozsah nákladov spojených s predbežným prerokovaním ako príslušenstva k pohľadávke a nanovo rozhodnúť o trovách konania so zreteľom na výsledok veci. Napadnutý rozsudok preto nebolo možné potvrdiť ani v časti napadnutej odvolaním žalovanej, keďže bol zrušený v celom napadnutom rozsahu a vec sa vracia súdu prvej inštancie na nové konanie.

53. V ďalšom konaní je okresný súd viazaný týmito právnymi názormi a metodickými pokynmi: Individualizácia podľa § 17 ods. 3 zákona o zodpovednosti za škodu. OS výslovne zhodnotí všetky rozhodné okolnosti (dĺžka a druh väzby – kolúzna a jej prísnosť; prvoväzobnosť; povaha obvinenia a hrozba trestu; dĺžka a priebeh stíhania; zásahy do rodinného a pracovného života; reputačné dopady

v malom meste; zdravotné dopady počas väzby; sviatky/narodeniny vo väzbe; oslobodenie „pretože nebolo dokázané, že sa skutok stal“ a pod.). Každú okolnosť označí ako priťažujúcu/zmierňujúcu a vysvetlí akú váhu jej dáva a ako sa premietla do sumy.

54. Oddelenosť titulov „väzba“ a „stíhanie“. Okresný súd potvrdí, že ide o samostatné nároky, a dôsledne sa vyhne duplicitnej peňažnej projekcii totožných následkov v súbežnom období. V odôvodnení jasne vyznačí, ktoré následky kompenzuje pod ktorým titulom.

55. Zrozumiteľná kvantifikácia. Ak použije orientačné pásma (napr. per diem za väzbu), musí uviesť, prečo v danej veci volí konkrétnu sadzbu a čím je odôvodnené prípadné odchylenie od porovnateľných vecí. Ak zohľadní argumenty o inflácii či „vyšších prvých dňoch“ väzby, vysvetlí spôsob ich premietnutia (alebo premietnutie odmietne s presvedčivým zdôvodnením). Historické „minimá“ (1/30 priemernej mzdy) možno použiť nanajvýš orientačne – OS výslovne uvedie, aký význam im prikladá.

56. Zavinenie väzby. Okresný súd sa vráti k poznámke o „čistočnom zavinení“ a buď ju opustí (ak nejde o spornú otázku a žalovaná ju ani netvrdila), alebo – ak by na nej mienil stavať – opretím o konkrétne zistenia a presnú právnu subsumpciu podľa § 8 ods. 6 písm. a) (bez „medzistupňov“). V opačnom prípade túto okolnosť nezohľadní.

57. Úrok z omeškania. Okresný súd aplikuje režim § 16 ods. 4 zákona o zodpovednosti za škodu v aktuálnom výklade; určí dies a quo (skončenie 6-mesačnej lehoty, resp. skoršie odmietnutie) a sadzbu v súlade s predpismi, a vypočíta úrok zo skutočne prisúdenej sumy.

58. Náklady predbežného prerokovania. Posúdi ich priznateľnosť ako príslušenstva (§ 121 ods. 3 OZ) – nie ako trov konania – a ich účelnosť vzhľadom na povahu veci (komplexný „kombinovaný“ nárok, asymetria strán, dosiahnuté mimosúdne plnenie). Otázku DPH posúdi v intenciách pravidiel o vzniku daňovej povinnosti pri právnych službách; rozhodnutie zreteľne odôvodní.

59. Trovy konania. Po novom meritórnom rozhodnutí znovu rozhodne o trovách podľa § 255 CSP, so zohľadnením povahy konania (diskrečná kvantifikácia) a s vysvetlením, prečo priznáva trovy v konkrétnom rozsahu.

60. Vysporiadanie sa s judikatúrou a argumentmi strán. Tiež je povinný adresne reagovať na nosné argumenty oboch strán a na citované rozhodnutia, najmä tie, na ktoré sa strany výslovne odvolávali. Pokiaľ sa odchyli od poukázaných rozhodnutí, musí to racionálne a jasne vysvetliť. Vyhne sa všeobecným fráзам typu „v súlade s praxou“, ktoré bez konkretizácie nezabezpečujú preskúmateľnosť.

61. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.